

SZAKDOLGOZAT

Tartalmi kivonat

Szabó-Papp Krisztina
természetvédelmi mérnök Bsc

Keszthely
2022

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Georgikon Campus

Természetvédelmi mérnök szak

A környezeti nevelés lehetőségei az általános iskolában

Belső konzulens: Dr. Alföldi Zoltán

egyetemi docens

Külső konzulens: Dr. Lampert Bálint

egyetemi adjunktus

Készítette: Szabó-Papp Krisztina

I78H96

levelező tagozat

Intézet/Tanszék:

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet,

Természetvédelmi Biológia Tanszék

Készthely

2022

A környezeti nevelés lehetőségei az általános iskolában

Szabó-Papp Krisztina

Természetvédelmi mérnök Bsc, levelező tagozat

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet, Természetvédelmi Biológia Tanszék

Belső konzulens: Dr. Alföldi Zoltán, egyetemi docens, MATE Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet

Külső konzulens: Dr. Lampert Bálint, egyetemi adjunktus, SZE Apáczai Csere János Pedagógiai, Humán- és Társadalomtudományi Kar

Dolgozatomban a mindig időszerű környezeti nevelés gyakorlati oldalát, az erdei iskolák világát mutatom be. Legfőbb célom, hogy rávilágítsak a természetvédelmi törekvések és a pedagógia jó-gyakorlata, az erdei iskoláztatás szoros kapcsolatára. Az irodalmi áttekintésben bemutattam azt a (nemzetközi és hazai) jogszabályi környezetet, amely lehetővé tette, hogy a hagyományos, tantermi oktatás kereteit átlépve kézzelfogható tapasztalatokat szerezhessenek a tanulók a természetről. A számos színtér közül, ahol ez megvalósulhat, az erdészeti erdei iskolákra (azok kialakulására, mindennapjaira) és a hozzájuk kapcsolódó irányzatra, az erdőpedagógiára fókuszáltam. Ezt az összetett témát igyekeztem többféle módon megközelíteni. Az erdei iskolák tantervbe illeszthetőségének vizsgálatához a Nemzeti Alaptanterveket (NAT) elemeztem 1995-ig visszamenőleg. A Ravazdi Erdészeti Erdei Iskola vezetőjével készítettem interjút, majd hospitáltam több erdőpedagógiai foglalkozáson. A foglalkozások és a tananyag kapcsolódási pontjainak feltárásához tankönyvelemzést végeztem, illetve egy ötnapos erdei iskolai projektet készítettem. A 2014-2021 közötti látogatottsági adatokat statisztikai módszerekkel vizsgáltam. A NAT változásai nem túl biztatóak, de a Libor Máriával folytatott beszélgetés és a látogatottság vizsgálata azt mutatja, hogy a korábban „bejáratott” erdei iskolák népszerűsége töretlen. A tankönyvelemzés alapján elmondható, hogy a tanítók értő kezében egy jól használható, az elméleti anyaghoz számos ponton kapcsolódó, rögzítésre, ismétlésre, gyakorlati tudás szerzésére kiválóan alkalmas eszköz, módszer az erdei iskolai foglalkozás. Bár az erdei iskoláztatás megítélése pozitív, a kivitelezés – főként az általános iskolák oldalán jelentkező anyagi gondok miatt – nehezített. Az eredeti tervektől eltérően a fenntartó szervezetek nem mindig tudnak elegendő anyagi- és humán erőforrást biztosítani az erdei iskoláknak, amin mindenképp szükséges változtatni a megmaradás és a fejlődés érdekében. A NAT-ban történt módosítások és a világjárvány miatti lezárások hatásainak vizsgálata néhány év múlva hasznos tapasztalatokkal szolgálhat az erdei iskolák fenntartói számára.